

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 97/10
Luksemburg, 5 października 2010 r.

Wyrok w sprawie C-512/08
Komisja / Francja

Francuskie uregulowania dotyczące refundacji planowanych świadczeń zdrowotnych uzyskanych w innym państwie członkowskim są zgodne z prawem Unii

Komisja wniosła do Trybunału Sprawiedliwości o stwierdzenie uchybienia przez Francję zobowiązaniom państwa członkowskiego, uznawszy, że niektóre przepisy krajowe dotyczące refundacji określonych planowanych świadczeń zdrowotnych – czyli świadczeń zdrowotnych, które ubezpieczony zamierza uzyskać w innym niż Francja państwie członkowskim – są niezgodne z prawem Unii.

Komisja uważała po pierwsze, że przepisy francuskiego kodeksu zabezpieczenia społecznego uzależniające od uzyskania uprzedniej zgody właściwej instytucji francuskiej refundację pozaszpitalnych świadczeń zdrowotnych zaplanowanych w innym państwie członkowskim, do których niezbędne jest użycie aparatury medycznej wymagającej znacznych nakładów, są niezgodne ze swobodą świadczenia usług¹. Chodziło tu na przykład o aparaturę do obrazowania lub spektrometry magnetycznego rezonansu jądrowego, stosowane w diagnostyce i leczeniu m.in. nowotworów, niektórych rodzajów porażenia mózgowego itp.

W tym względzie Trybunał stwierdził, że zgodnie z jego utrwalonym orzecznictwem świadczenia medyczne udzielane za wynagrodzeniem objęte są zakresem przedmiotowym swobody świadczenia usług bez potrzeby dokonywania rozróżnienia, czy świadczeń zdrowotnych udzielono w ramach opieki szpitalnej, czy też poza szpitalem.

Zwrócił on uwagę, że swoboda świadczenia usług obejmuje swobodę usługobiorców, a konkretnie osób wymagających opieki medycznej, do tego by bez przeszkód udały się do innego państwa członkowskiego w celu skorzystania tam ze wspomnianych usług. Tymczasem wymóg uzyskania uprzedniej zgody, któremu podlega w ustawodawstwie francuskim refundacja świadczeń zdrowotnych wiążących się z użyciem aparatury medycznej wymagającej znacznych nakładów może zniechęcić osoby objęte francuskim systemem ubezpieczeń społecznych do korzystania z usług podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych mających siedzibę w innym państwie członkowskim, a nawet im to uniemożliwić, co rzeczywiście stanowi ograniczenie swobody świadczenia usług.

Jednakże **niezależnie od miejsca będącego szpitalem lub nie**, w którym jest zainstalowana i użytkowana aparatura medyczna wymagająca znacznych nakładów wymieniona w sposób enumeratywny w kodeksie zdrowia publicznego powinna, ze względu na swój szczególnie kosztowny charakter, móc zostać objęta polityką planowania tego rodzaju, jak polityka określona we francuskich przepisach, zwłaszcza jeśli chodzi o liczbę urządzeń i ich rozmieszczenie, co powinno przyczyniać się do zapewnienia wysokospecjalistycznych świadczeń zdrowotnych, których oferta jest zrationalizowana, stała, zrównoważona i dostępna na całym obszarze kraju, lecz także mieć na celu uniknięcie, na tyle na ile jest to możliwe, wszelkiego marnotrawstwa środków finansowych, technicznych i kadrowych. Jako przykład można podać choćby koszty

¹ Francja popierana przez Hiszpanię, Finlandię oraz Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej kwestionuje zasadność tego zarzutu.

zakupu i użytkowania aparatury niezbędnej do wykrywania i leczenia nowotworów, wynoszące tysiące, czy wręcz miliony euro.

W związku z tym, w świetle zagrożeń zarówno dla organizacji polityki ochrony zdrowia publicznego, jak i dla równowagi finansowej systemu zabezpieczenia społecznego, wymóg uzyskania uprzedniej zgody na tego rodzaju świadczenia zdrowotne stanowi w obecnym stanie prawnym Unii uzasadnione ograniczenie.

Niemniej jednak Trybunał przypomniał, że system uprzedniej zgody powinien opierać się na obiektywnych, niedyskryminacyjnych i znanych z góry kryteriach, w celu zakreślenia ram uznania władz krajowych, aby nie był on stosowany w sposób arbitralny. Taki system musi ponadto opierać się na łatwo dostępnym systemie proceduralnym gwarantującym zainteresowanym, że ich wniosek zostanie rozpatrzony obiektywnie i bezstronnie w rozsądnym terminie, a ewentualna odmowa udzielenia zgody będzie ponadto mogła zostać zaskarżona do sądu. W niniejszym przypadku Komisja nie wystąpiła z żadnym konkretnym zarzutem odnośnie do proceduralnych i materialnych przepisów francuskich regulujących ramy instytucji uprzedniej zgody.

Po drugie Komisja utrzymywała, że Francja nie wykonała orzeczenia Trybunału, zgodnie z którym jeżeli kwota refundowana kosztów poniesionych w związku z usługami szpitalnymi świadczonymi w państwie członkowskim pobytu, skalkulowana na podstawie przepisów obowiązujących w tym państwie członkowskim, jest niższa od kwoty, która zostałaby wypłacona na podstawie ustawodawstwa obowiązującego w państwie członkowskim ubezpieczenia w przypadku hospitalizacji na jego terytorium, właściwa instytucja powinna przyznać osobie objętej ubezpieczeniem społecznym uzupełniającą refundację w wysokości równej tej różnicy².

W tej kwestii Trybunał stwierdził, że francuskie przepisy stanowią, iż w przypadku świadczeń zdrowotnych udzielonych w innym państwie członkowskim pacjent ma prawo do refundacji na takich samych warunkach, jak gdyby poddał się leczeniu we Francji, w granicach wydatków faktycznie poniesionych przez osobę objętą ubezpieczeniem społecznym. Tym samym przepisy te obejmują uprawnienie osób objętych francuskim systemem ubezpieczeń społecznych do uzupełniającej refundacji na koszt właściwej instytucji francuskiej w razie wystąpienia różnicy w wysokości świadczeń objętych zakresem zabezpieczenia społecznego między państwem ubezpieczenia i państwem hospitalizacji, zgodnie z orzecznictwem Trybunału.

Powyższe stwierdzenie znajduje potwierdzenie w okoliczności, że Komisja nie wskazała przepisów krajowych stojących na przeszkodzie stosowaniu orzecznictwa Trybunału. Nie odnotowała również istnienia ani orzeczeń sądów francuskich odmawiających omawianego prawa do uzupełniającej refundacji, ani jakiegokolwiek praktyki administracyjnej mogącej pozbawić osoby ubezpieczone rzeczzonego prawa.

W związku z powyższym skarga Komisji przeciwko Francji została oddalona w całości.

UWAGA : Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku. Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Wyrok Trybunału z dnia 12 lipca 2001 r. w sprawie [C-368/98](#) Vanbraekel i in., zob. również [komunikat prasowy nr 33/01](#).